

Namn: Sofia Donner
Enhet: Rättsenheten

Datum: 2018-06-13

Dnr: 3.4.1-2018-040629

Yttrande över remissen Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering (SOU 2018:25) (Dnr Fi2018/01418/DF)

Sammanfattning

Läkemedelsverket tillstyrker utredningens förslag om författningsändringar och övriga förslag för att stödja den fortsatta digitaliseringen av den offentliga förvaltningen.

Läkemedelsverket lämnar följande synpunkter på de förslag som läggs fram i utredningen.

1.1. Förslag till lag (2019:000) om tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning och lagring

Utredningens förslag att införa en lag som reglerar tystnadsplikt för privata utförare vid utkontraktering av teknisk bearbetning och lagring kommer att stödja den fortsatta digitaliseringen av den offentliga förvaltningen.

Det skulle dock vara till fördel att i lagen ange en legaldefinition av teknisk bearbetning och teknisk lagring i enlighet med det som tas upp under avsnitt 10.6.3 ”Utformning av bestämmelsen om tystnadsplikt” (s. 367) och avsnitt 16.1 (s. 529). Ett alternativ är att i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ange en legaldefinition av begreppen som lagen om tystnadsplikt för privata utförare vid utkontraktering av teknisk bearbetning och lagring hänvisar till.

Det är även angeläget att i lagen införa en paragraf som motsvarar 14 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen, av vilken det framgår följande ”I brottsbalken finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot förbud enligt denna lag att röja eller utnyttja uppgift”.

Tilläggen är viktiga eftersom begreppen teknisk lagring och teknisk bearbetning ändrats sedan de infördes i tryckfrihetsförordningen och sekretesslagen (1980:100) och då ett röjande i strid med lagen är straffsanktionerat.

1.2. Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

De föreslagna ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen kommer att ge ett starkt stöd för den fortsatta digitaliseringen av den offentliga förvaltningen.

I 4 kap. 3 § i förslaget till ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen anges att en myndighet inte behöver tillföra underlag från en databas eller digital källa om det finns särskilda skäl mot det. I detta sammanhang är det enligt Läkemedelsverket viktigt att beakta förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser om service, kommunikation och partsinsyn. Undantaget i bestämmelsen kan försvåra för enskilda att ta tillvara sin rätt. Mot denna bakgrund är det angeläget att markera att undantaget ska tillämpas restriktivt och att det tydligt anges att tillämpningen av undantagen inte får försvåra för enskilda att tillvarata sin rätt i en digital miljö.

I förslaget till en ny bestämmelse i 10 kap. 2 a § offentlighets- och sekretesslagen föreskrivs att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas ut till enskild eller annan myndighet som utför uppdrag för enbart teknisk bearbetning eller teknisk lagring. Såsom Läkemedelsverket ovan under avsnitt 1.1 anfört bör det i lag anges en legaldefinition av begreppen teknisk bearbetning och teknisk lagring. En hänvisning bör göras till legaldefinitionen även i denna paragraf.

1.3. Förslag till lag om ändring i förvaltningslagen (2017:900)

De föreslagna ändringarna i förvaltningslagen kommer att ge ett starkt stöd för den fortsatta digitaliseringen av den offentliga förvaltningen. Läkemedelsverket vill dock framhålla följande.

Beträffande utredningens förslag om digitala mottagningsfunktioner i den föreslagna 7 a § i förvaltningslagen kan ändringen med fördel införas efter den första meningen i den redan befintliga paragrafen om tillgänglighet i 7 § förvaltningslagen.

Beträffande utredningens förslag om digital kommunikation i den föreslagna 8 a § i förvaltningslagen ska bestämmelsen enligt förslaget placeras mellan samverkan och allmänna krav på handläggningen av ärenden. Enligt Läkemedelsverket kan det ifrågasättas om placeringen, med hänsyn till systematiken i lagen, inte bättre passar under rubriken "Kommunikation" i anslutning till den befintliga 25 § i förvaltningslagen.

Enligt utredningens förslag om underrättelse om ankomst i den föreslagna 22 a § i förvaltningslagen kan en myndighet låta bli att skicka en underrättelse till den enskilde när den enskilde direkt i det digitala utrymmet kan se att handlingen har tagits emot av myndigheten eller då myndigheten utan onödigt dröjsmål kommer att besvara handlingen med ett helt eller delvis automatiserat beslut (s. 262). Information om att handlingen har tagits emot av myndigheten kan dock gå förlorad vid t.ex. tekniska fel. Under sådana förhållanden är det inte möjligt för den enskilde att visa att handlingen redan tagits emot om myndigheten inte skickat en underrättelse om detta till den enskilde. Den enskilde riskerar under sådana förhållanden att lida en rättsförlust, särskilt om denne har att bevaka en tidsfrist som är kopplad till en betungande påföljd.

Mot denna bakgrund bör undantagen i bestämmelsen vara mer restriktivt formulerade än de är i utredningens förslag.

Läkemedelsverket har inga synpunkter på utredningens övriga förslag.

Chefsjuristen Joakim Brandberg har beslutat i detta ärende. Verksjuristen Sofia Donner har varit föredragande.

På Läkemedelsverkets vägnar

Joakim Brandberg

Sofia Donner

Kopia till: registrator, Joakim Brandberg, Sofia Donner